

Uprava: Nebotičnik, Ga-
jeva ul. 1. Telefon 38-53.
Ček račun: Ljubljana
št. 14.614. Izhaja vsak
dan, razen ob ponedelj-
kih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je
12 Din. Za tujino 30 Din.
Uredništvo: Ljubljana,
Nebotičnik, Gajeva uli-
ca št. 1. Telefon 38-53.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 88.

Ljubljana, sobota 18. aprila 1936.

Leto II.

Nihče ne bi veliko govoril v
družbi, če bi se zavedal, koliko-
krat krivo razume druge.
Goethe.

Dnevna pratika

Sobota, 18. aprila 1936. Katoličani:
Apolonij. Pravoslavni: 5. aprila 1936.
Teodozij.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Sobota: Mr. Leustek, Resljeva cesta;
Mr. Bahovec, Kongresni trg; Mr. Ko-
motar, Vič Tržaška cesta.

Vreme

Napoved za danes: Prevladovalo bo
oblačno vreme z dežjem v celi kra-
jevini. Ponekod močan veter. Tem-
peratura bo padla. Sonce vzhaja ob
4.50, zahaja ob 18.26.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota 18. aprila: Tuje dete. Izven.
Cene od 10 Din navzdol.

Nedelja 19. marca: ob 15. uri: V času
obiskanja. Izven. Cene od 14 Din
navzdol.

Ob 20. uri: Vesela božja pot. Iz-
ven. Cene od 10 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sobota 18. aprila: Rigoletto. Gostuje
baritonist Rudolf Zupan iz Zagre-
ba. Red C.

Nedelja 19. aprila: ob 15. uri: Pesem
ljubezni. Izven. Cene od 30 Din
navzdol.

Ob 20. uri: Manon. Gostuje gđ.
Anita Mezetova iz Beograda. Iz-
ven. Cene od 30 Din navzdol.

Kino

Sloga: Frankensteinova nevesta.

Matica: I. a. ž. vitez.

Union: Ljubi me.

Šiška: Voltaire.

Ideal: S 72 kliče pomoč.

Kino Narodni dom Kranj: Njena
visokost pridaška.

Kino Ptuj: Operater 13.

Radio Ljubljana

Sobota: ob 12: plošče; 12.45: poro-
čila; 13.15: plošče; 14: vreme; 18: Ra-
dijaki orkester; 18.40: Pogovor s po-
služalci; 19: poročila; 19.30: Narodna
ura: O jugoslovanski ideologiji, g. Ni-
kola Jević; 19.50: Zunanje-politični pre-
gled, g. Kuhar; 20.15: Poglejmo na
dolenjsko stran, pester večer; 22: po-
ročila; 22.15: Radijski orkester do 23.
ure.

Borza

Ljubljana, 18. aprila

Današnja	povprečna	vrednost
tujega denarja		
		Dinarjev
1 hol. goldinar		29.78
1 nemška marka		17.62
1 belga		7.41
1 šv. frank		14.27
1 angl. funt		216.50
1 am. dolar		43.48
1 fr. frank		2.89
1 Kč.		1.81
V privatnem kliringu		
1 avstr. šilling		9.15
1 nemška marka		14.00
1 angl. funt		250.00

**Morilec Terezije Konradove pred sodniki — Žepar brez prstov — Vse
življenje ga je pregnalo zla usoda — 80 milijonov leži v morju pri
Vigi — Spomini zdravnika abesinskega dvora — Prstan iz groba**

„Simbolična“ zasedba Tanskega jezera Vrh nad Tano Mussolinijev vrh

Rim, 17. aprila. i. Tukajšnji krogi stalno povdarjajo, da bo
mogoče doseči mir med Italijo in Abesinijo samo z direktnimi po-
gajanji med obema sprtima državama. Po italijanskem mnenju v
tem vprašanju DN ne bo storila nikakih uspešnih korakov, temveč
bo moralo, če se bo hotelo obvarovati svojega poloma, sprejeti
italijansko stvarnost.

Po informacijah v političnih in drugih uradnih krogih smatrajo,
da bo dobil maršal Badoglio nalog, da ne zasede Addis-Abebe, in to
iz nekih gotovih ozirrov, ki so znani le najvišjim krogom. Medtem
pa seveda italijanska vlada pripravlja gotove mere, katere bi pri-
pomogle DN, da najde formulo, ki bo potrebna, da se omogočijo
nadaljnji razgovori.

Povdarja pa se, da je treba, vse to zaenkrat vzeti na znanje z
vso rezervno. Ne sme se misliti, da se italijanska želja po skupnem
delu z DN tiče tudi Anglije. Nada v razgovore z Londonom, ki so
trenutno ustavili italijansko prodiranje v Gondarju, se je izjalovila.
Baš radi tega so italijanske čete dobile nalog, da simbolično zasedejo
obalo jezera Tana in da dajo vrhu, ki obvladuje nad tem jezerom
Mussolinijevo ime.

Izgleda, da italijanski delegat v Zenevi baron Aloisi nima man-
data, da v imenu Italije vodi razgovore o premirju v Vzhodni Afriki.

Trinajstoria debatira

Zeneva, 17. aprila. Danes bo od-
bor trinajstorie nadaljeval svojo
debato o uporabi strupenih plinov
s strani Italije v Vzhodni Afriki.

Absolutno je nemogoče vedeti,
kakšno odločitev bo prinesel odbor
trinajstorie z ozirom na današ-
njo težko situacijo.

Angleška letala nad Tano

Asmara, 17. aprila. m. V krat-
kem dospejo sem motorni čolni,
ki so določeni za vršenje službe
na Tanskem jezeru.

Nad jezerom Tana se je pojavila
včeraj popoldne eskadra britan-
skih letal, ki je nato odletela v
smeri proti Galabutu, od Galabu-
ta pa proti Kartumu.

Evropci zapuščajo Desije

Desije, 17. aprila. DNB javlja,
da so vsi Evropejci zapustili me-
sto Desije pred prihodom ita-
lijanskih čet v mesto. Takoj po odhodu
je del abesinskega prebivalstva
vdril v zapuščen poslopja ter vse
pokradel in upostošil. Italijanske
čete so v Desiju našle ogromne
količine vsakovrstnega vojnega
materijala, katerega so Abesinci
pri begu iz mesta zapustili. Takoj
po prihodu Italijanov v Desije se
je prijavil in predal Fitaorari zol

de Hajlu, sin znanega dedžasa
Hajle Buruja. Poleg Zoj de Hajla
se je predal tudi velik del abesin-
skih starešin.

Italijanske prednje čete so se
oddaljile pri prodiranju proti jugu
že daleč od Desije.

Kriza španske vlade?

Madrid, 17. aprila. d. Po neki
vesti se doznava, da bo minister
notranjih poslov podal ostavko.

Azanja obljublja nove vaje

Madrid, 17. aprila. Ministrski
predsednik Azanja je danes odgo-
voril na vprašanja, ki so mu jih
v teku včerajšnje debate postavili
opozicijski govorniki. Azanja je
izjavil, da je vlada pripravljena
obdržati republiko v njeni sedanji
formi in da ne bo odstopila me-
sta nobenemu drugemu režimu.
Kar se tiče krvavih spopadov, je
izjavil Azanja, da iste prirejajo
sovražniki republike in to po ne-
kem skrbno pripravljenem načrtu.
Dotaknil se je tudi finančnega
vprašanja ter obljubil, da bo sko-
raj prišel čas, ko bo vlada vzela
drugačne vaje v roke.

Holandska odpušča vojake

Haag, 17. aprila. a. Holandska
vlada je sklenila, da pusti jutri
vse one vojake, ki so svoj čas o-
stali zaradi mednarodne politične
napetosti v službi in ki so že od-
služili svoj rok ter tako bili za-
časno zadržani domov.

Slavni in zlasti Slovencem bridko
znani italijanski književnik Gabriele
d' Annunzio, knez Monte Nevoso, leži
po poročilih listov na smrtni postelji.
Njegovo zdravstveno stanje je po
zadnjih vesteh brezupno. D' Annunzio
je star 73 let.

Dvorna dama ga. Franja Tavčarja,
odlična slovenska narodna delavka,
ki je bila na obnem zboru »Sploš-
nega ženskega društva« ponovno so-
glasno izvoljena za predsednico.

Potres v Grčiji

Atene, 17. aprila. t. Zadnji po-
tres je opustošil tri vasi.

Matineja KINA SLOGE

v soboto ob 14.15 uri po 4.50 Din

Micky miške

v veselje odraslim in mladini

„Glas“ je zanimiv

Dnevna kronika

— Pozor pred nakupom! Včeraj je bilo vlomljeno v stanovanje privatnega uradnika S. S. v Židovski stezi 4. II. Tat je odnesel dobro obranjen prenosljiv pisalni stroj znamke »Urania« (kovčeg) in 2 skatli »Berndorf« jedilnega orodja. Zanimivo je, da tat ni vzel vsote denarja, ki mu je bila na razpolago na mizi, poleg katere je bil pisalni stroj postavljen. Oškodovane trpi okoli Din 4.000.— škode, tatu pa zaslednje policija in naj vsakdo njej takoj javi, če bi kdo omenjene ukradene predmete hotel prodati.

Zveza za tujski promet sporoča sledečo prometno vest: Odobrena je polovična vožnja po naših železnicah delegatom iz cele države, ki se bodo udeležili skupščine Zveze slovenskih združenj v Ljubljani, 20. aprila t. l. Popust velja od 18. do 22. aprila 1936.

— Delavski prosvetni večer priredi drevi ob 18. »Zarja« v Delavski zbornici. Sodeluje delavska godba »Zarje« in »Zarjini« pevski zbor.

— Gdčna Anita Mezetova gostuje v naši operi v nedeljo 19. t. m. zvečer ob 20. uri. Veljajo cene od 30 Din navzdol.

— Nepreklicno zadnjikrat se ponovi pasijonska igra V času obiskanja v nedeljo 19. t. m. popoldne ob 15. uri po cenah od 14 Din navzdol.

— Zopet poskus samomora. V petek zjutraj je na Ježici skočila v Savo 18 letna Antonija O., doma iz okolice Rajhenburga, uslužbena pa v Ljubljani. Močan vodni tek jo je takoj potegnil s seboj. Besno se je branila ko so jo hoteli rešiti iz vode. Šele skrajnemu naporu se je posrečilo potegniti mladenko na breg še živo. Vzrok dejanja je menda nesrečna ljubezen! Nov duh v našem smuškem sportu.

— Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 17. maja 1936 ob pol 10. dopoldne v lovski sobi restavracije »pri Sokolu« v Ljubljani. Pred Skofijo (poleg magistrata). Članstvo je vliudno vabljenno, da se udeleži občnega zbora polnoštevilno.

— Otvoritev ostrega streljanja strelske družine. Ker se vojaško strelšče sedaj popravlja, ne bo otvoritve ostrega streljanja 19. t. m., kakor je bilo prvotno javljeno, temveč v nedeljo 3. maja t. l. ob 9. uri na vojaškem strelšču na Dolenjski cesti, na kar opozarja Strelska družina v Ljubljani svojo članstvo in vse prijatelje strelskega pokreta.

— Društvo »Delo in eksistenca« iz Ljubljane ter domžalsko godbeno društvo priredita na belo nedeljo 19. t. m. v prostorih godbenega društva v Domžalah »Pomladno rajanje«. Na programu je razen Molierove burke »Skapinovo zvijače«, tudi godba s plesom, ter razne šaljive točke. Vstopnina pet dinarjev. Začetek ob treh popoldne, konec o polnoči.

— Poročila sta se v Kostanjevici na Krki g. Zakovšek Jože, učitelj na Catežu in gdčna Justina Kržčnikova. Čestitamo!

— Osebnost. Na predlog finančnega ministra je s kraljevim ukazom postavljen v tobačni tovarni v Ljubljani za višjega monopolnega svetnika Edvin Jili, monopolni svetnik pri ravnateljstvu tobačne tovarne. V zetsko finančno ravnateljstvo v Podgorici je prestavljen za računskega kontrolorja Franc Zupan, računski kontrolor v drinski finančni direkciji.

»Glas« je zabaven

Od onkraj Karavank Računi brez krčmarja

Odločen nastop »Koroškega Slovenca«
proti gonji nemškega časopisja

Na veliko gonjo, ki jo je del avstrijskega in nemškega časopisja začel proti naši manjšini onkraj Karavank, odgovarja zadnji »Koroški Slovenec« v uvodniku pod naslovom »Računi brez krčmarja«. Iz katerega posnemamo nekaj lepih misli:

»Škoda, da naše ljudstvo po Podjuni in Rožu ne bere časopisja, obravnavajočega velika mednarodna vprašanja. Z začudenjem bi namreč iz minulega tedna ugotovilo, koliko vlogo igra bora pešice 80.000 Slovencev na Koroškem v mednarodni politiki.

Kako smo prišli nenadoma do take veljave? Povod je dal zakon o uvedbi obvezne vojaške službe v Avstriji...

Zakon ni povšeči sosednjim državam, ker vidijo v raztrgani senžermenski mirovni pogodbi opasnost za mirni razvoj v srednji Evropi. Ni naša naloga presoditi, v koliko razlogi sosednjih držav odgovarjajo dejstvom. Zastrmeli pa smo, ko smo v teku časopisne polemike brali v dunajskem »Neuigkeits-Weltblatt«, da je očitke kršitve senžermenske pogodbe razveljavljen z dejstvom, da je med jugoslovanskimi in slovenskimi politiki že dalje časa opazati živahno iredentistično gibanje, ki bi istotako pomenilo kršitev omenjene pogodbe. Med očitanim iredentističnim pokretom v Jugoslaviji in dozdevno iredento na Koroškem potegnemo mi debelo črto s pripombo, da za dogodke in mnenja

onstran državnih meja nobena manjšina na svetu ne more nositi odgovornosti, ker nima nanje prav nobenega vpliva.

Kaj je s slovensko »iredento«?

Neposredno pa nas mora zanimati beseda o slovenski iredenti na Koroškem, ki jo s posebno slastjo beležijo nemško-nacionalni listi pri nas in v rajhu. Smo sicer narodna manjšina in delimo usodo ostalih narodnih manjšin na svetu, vendar imeti smemo vsaj svojo čast in čuvati smemo vsaj svoje dobro ime. V obrambo našega dobrega imena naj navedemo: Kdor koli na svetu nas dolži protidržavnosti, pozablja, da dolži iredente ljudstvo, ki zbog svojega katoliškega prepričanja in kmečkega značaja v vsej svoji zgodovini do današnjega dne ni zakrivilo niti enega tovrstnega prestopka.

Ker se že toliko govori o senžermenski pogodbi, naj dodamo še tole: Menda je v njej poseben odstavek v varstvo verskih in jezikovnih manjšin. To naj vzamejo na znanje predvsem oni, ki se danes s toliko lahkoto igrajo z očitki slovenske iredente na Koroškem! S svojim delom ne delajo krivice samo nam, marveč pravljajo tudi težkoče državi, ki zbog svoje vodilne misli in še vsled svojega položaja nikakor ne bo mogla in tudi ne hotela preko vprašanja svojih manjšin.

V Samoboru je tekla kri

Zagreb, 17. aprila.

Danes dopoldne je bila v Samoboru maša zadušnica za pokojnim Mačkovim poslancem Karlom Brkljačičem, ki ga je pred dnevi ubil v Trnovcu Steva Pejnović. K maši zadušnici je prišlo veliko število hrvaških kmetov. Po maši so se kmetje vračali domov in so srečali na poti 7 omladincev JRZ, med katerimi je bil tudi neki Katanec,

Mladenčič, zasledovani od kmetov, so se zatekli v graščino bivšega bana Mihalovića v Terestincu, ki jih je vzel v zaščito. Kmalu se je zbralo pred graščino na tisoče kmetov, ki so zahtevali izročitev pobeglih mladenčev. S silo so vdrli v graščino in vseh sedem ubili ter napadli tudi bivšega bana Mihalovića in njegovo ženo, ker sta omladincem nudila zavetje. Pri povratku so v neki bližnji vasi zalotili še drugega

ki se je zatekel v svojo hišo. Tudi tu so vdrli s silo v hišo, ubili dotičnega mladenčev in hčerko ter zažgali domačijo.

— Kaj, vaša žena vas je zapustila? Kaj pa je rekla ko je odhajala?

— Poslednje besede so bile: Jaz, kako mi pristaja novi klubček?

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte Vam odstranimo brez bolečin, ter strokovnjaško zmasiramo noge v naši pedikuri.

Obiščite nas, prepričajte se!

Nega nog Din 10.—

Ljubljana, Selenburgova 7.

foto

Najnapetější in najbolj okupirani film sezone!

Frankensteinova nevesta

Film strahu in groze! Samo za ljudi z močnimi živci! Za Frankensteinov nestvor napravljena nevesta! Najbolj bujna fantazija si ne more izmisliti, kar boste videli to pot v tem filmu.

SAMO 2 DNI bo ta film na sporedu: V SOBOTO IN NEDELJO!

Mladini in ljudem s slabimi živci ogled filma ne priporočamo! Predstave v soboto ob 16., 19.15 in 21.15 uri. Preizkusite jakost svojih živcev in nabavite si takoj vstopnice!

TEL 2730 KINO SLOGA

Frankensteinova nevesta

samo še v soboto in nedeljo v Slogi

Da so se ljudje že naveličali večnih operet in burk in da si žele tudi krepkejših filmskih del kaže svetovni uspeh filma »Frankensteinova nevesta«. Film je najbolj fantastično filmsko delo strahu in groze, ki razbiča slehernemu človeku živce v največji meri. Film je delo ameriške filmske produkcije in prekaša po svojih učinkovitih in napetih prizorih prvi del istoimenskega filma »Frankenstein«.

Avtor filma nam prikazuje stršno delovanje Frankensteinovega nestvora, ki ubija, mori in seje

smrt nad ljudmi. Da bi ga umirili mu napravijo nevesto, žensko, ki bi mu vzepila plemenitejša čustva in ljubezen. Uspelo jim je sicer ustvariti umetnega človeka, žensko, toda ljubezni niso mogli vcepiti niti njemu niti njej. In to je tudi konec obema nestvoroma in ljudem, ki so ju napravili iz kosti in ostankov človeških trupel. Film je res izredno napet, nekateri prizori strašni, da človek pretrsa mraz od strahu in groze. Najbujnejša fantazija ameriških producentov! Tudi pri nas v Beogradu Zagrebu in drugih mestih

so si ljudje preizkušali svoje živce pri tem filmu. »Frankensteinova nevesta« je tako okupiran film da si ga je »Sloga« zasigurala kot naj za dva dni v Ljubljani in to je za jutri in nedeljo. Kdor si ga hoče tedaj ogledati, naj hiti, kajti v ponedeljek mora biti film že odposlan drugemu kinematografu. Mladini in ljudem s slabimi živci ga ne priporočamo, kdor se ga pa upa pogledati, naj hiti in naj si vstopnice takoj nabavi, kajti samo v soboto in nedeljo bo ta film na sporedu kina Sloga pri običajnih predstavah.

Za odrasle in za mladino se vrši jutri v kinu Slogi še matinejska predstava »Miky miška« ob 14.15 po nizki ceni Din 4.50.

Vaško sodišče v Skorbi

Zverinsko maščevanje radi neznatne malenkosti

Maribor, 17. aprila

Pred velikim senatom mariborskega sodišča, kateremu je predsedoval s. o. s. Lenart, je bil danes nekaj monstre proces proti šestim osebam iz Skorbe pri Ptuj, ki so lani na Stefanovo na grozovit način pretepli do smrti Antona Kureža. So to sami mladi fantje, ki bi jim človek, ko jih vidi skesane pred sodniki, pač ne prisojal take podivjanosti kot jim jo očita obtožnica. Večni poboji, umori in druga zločina, ki se ponavljajo iz dneva v dan v ptujem srezu, bi morala dati nam vsem resno misliti. Se tako stroge sodnijske kazni ne zaležejo mnogo, zato bi bil skrajni čas, da se izbere primernejše in učinkovitejše sredstvo, da se izbriše iz prelepe prleške zemlje grd madež podivjanosti. Kazen je samo logična posledica zlega dejanja, potrebnejše bi bilo dejanje samo preprečiti. In to je možno samo, kar smo prav v našem tisku pogostokrat poudarili, s smotreno vzgojo ljudstva, ki se mu naj privzgoji spoštovanje do življenja bližnjega in čut odgovornosti pred samim seboj.

Nizkotnost in podivjanost

Prav ta primer, ki ga je obravnavalo sodišče, kaže silno nizkotnost in podivjanost mladih kmečkih fantov, ki so se podžgani od alkohola usojali sami soditi na grozovit način svojemu bližnjemu, ki se je malenkostno pregrešil.

Bilo je na Stefanovo lani, ko so v neki gostilni v Skorbi blizu Ptuja popivali številni fantje. Seveda je po stari navadi vmes hreščala harmonika. Morda bi fantovska zabava minila brez vsega hudega, da ni prišlo do usodnega incidenta. Proti večeru se je namreč podal neki Janez Zajšek pred gostilno in ko se je vrnil, je krvavel na plečih. Zbranim fantom je povedal, da ga je zunaj napadel sedaj pokojni Anton Kurež ter ga z nožem zabodel v pleča. Kmalu nato je prišel v gostilno še Kurež in ko so

ga fantje opazili, so ga hoteli preteptati. Vendar je Kurež pravočasno zbežal in ker se je bal, da bi ga fantje ne zasledovali, se je skrčil na bližnji skedenj.

Maščevanje

Medtem so pijani fantje v gostilni sklenili, da morajo maščevati Zajška, ki ga je Kurež lažje ranil z nožem. Gostilna se je spremenila v vaško »sodišče«. Med prerekanjem so padali z več strani nasveti, da je treba Kureža ubiti. Takoj nato so pričeli z zasledovanjem in res so kmalu iztaknili Kureža skritega v skednju. Maščevalci so se oborožili s koli in noži. Najprej sta šla nad Kureža, ki se ni mogel braniti, 30-letni pos. sin Jakob Rodošek in 25-letni čevljarški pomočnik Franc Peteršič. Kmalu sta se vr-

PROŠEK

desetletni, najboljše vrste, dobite pri stari vinski trvdki

PERO KOLIĆ - DUBROVNIK

OSNOVANI LETA 1877

kakor tudi vse ostale vrste namiznih in desertnih vin.

SKLADIŠČA: Beograd - Zagreb - Praha.

CENE SOLIDNE.

Na zahtevo brezplačni vzorci.

nila in izjavila, da sta pretepla Kureža, ki pa »še ni hin«. Nato so odšli na skedenj še nekateri drugi ter pričeli nesrečneža obdelavati z noži in ročicami. Anton Kurež je pri tem zadobil 16 nevarnejših vbodljajev in udarcev, od katerih so bili 4 smrtni. Hropečega v smrtnem boju so ga našli šele naslednjega jutra sosedje in ga spravili v ptujsko bolnico, kjer pa je nekaj ur nato umrl.

Na podlagi orožniške preiskave so

Sodba

morali pred sodišče: 30-letni pos. sin Jakob Rodošek, 25-letni pos. sin Lovrenc Galun, 30-letni mesar Janez Kla-

nečki, 23-letni viničar Alojzij Zumer, 20-letni kočar Jožef Zajšek in 25-letni čevljarški pomočnik Franc Peteršič. Pri obravnavi so valili krivdo drug na drugega in so sodniki imeli težko nalogo izslediti prave krivce. Razprava se je zavlekla preko poldneva in je bila sodba izrečena ob pol 13. uri. Sodišče je izreklo naslednjo obsodbo:

Krivi so Jakob Rodošek, Jožef Zajšek in Franc Peteršič, da so do smrti pretepli pokojnega Antona Kureža in se obsodijo: Rodošek na šest, Zajšek na 5, Peteršič na 6 let robije. Ostali obtoženci so bili oproščeni krivde in kazni.

Morilec branjevke Konradove pred sodniki

Maribor, 17. aprila.

Pred velikim kazenskim senatom mariborskega sodišča, ki razpravlja v dvorani št. 53., je bila danes razprava proti mesarskemu pomočniku Ferdinandu Knapiču, ki je na bestialen način na državnem mostu, sredi poldneva dne 12. februarja tega leta umoril branjevko 48 let staro Terezijo Konradovo. Umor, ki je bil izvršen na tako grozovit način, je vzbudil v Mariboru in širni okolici veliko ogorčenje, posebno pa še pri onih, ki so poznali bližje akterje krvave tragedije, ki je imela svoje korenine že nekaj let nazaj. Razumljivo je, da je za današnjo razpravo vladalo ogromno zanimanje in je bila razpravna dvorana do poslednjega kotička napolnjena z radovedneži.

Ferdinand Knapič je močne po-

stave in rdečkastih las. Po poklicu je mesarski pomočnik, star 47 let, stanoval pa je pri Pukšičevih v Jelačičevi ulici 6. Takoj po ugotovljenih personacijah so sneli s Knapičevih rok okove in predsednik senata je podal besedo drž. tožilcu, ki je pričel čitati obširno obtožnico, ki do vseh podrobnosti razkriva vzroke in motive, ki so privedli Knapiča nazadnje kot morilca na zatožno klop.

Trnjevo življenje Knapičeve matere

Gotovo sleherni Mariborčan je poznal branjevko Ano Knapičevo. Imela je svojo skromno stojnico tik pod robovžem, pozimi pa je pekla kostanj nasproti avtobusne postaje na Glavnem trgu. S slabimi časi je občutno padel tudi njen

zaslužek, vendar je še vedno našla kak vir postranskega zaslužka, da je lahko kot vdova spravila svoje štiri otroke do samostojnosti. Hči Roza se je poročila z nekim železničarjem Kaplom v Voitsbergu v Avstriji. Elza se je omožila z mariborskim brivcem Kosemom, prav tako se je omožila tretja hči Ana. Edini sin Ferdinand pa se je izučil za mesarja in je dobil stalno službo v mestni klavnici. Vendar otroci niso nikoli vrnili materinih skrbí in je morala stara in boleha žena iskati pomoči drugod, ko ji branjarja ni več donajala toliko, da bi lahko primerno živela.

Usodne zavarovalne police

Da bi po smrti ne prizadela svojim otrokom pogrebni stroškov se je Ana Knapičeva že leta 1929 zavarovala pri »Ljudski samopomoči« v Mariboru in sicer v treh razredih. V dveh razredih po 10.000 dinarjev in v tretjem za 2000 dinarjev, skupno torej za 22.000 dinarjev. Ob tem času je stanovala pri hčerki Elzi, katera je tudi hranila zavarovalne police. Leta 1931. se je nekaj sprla s svojim zetom in je odšla za nekaj časa k hčerki v Voitsberg, a se je kmalu zopet vrnila v Maribor. Svojim otrokom ni hotela biti v nadlego, zato se je v pomanjkanju raje zatekla po pomoč k svoji prijateljici, branjevki Tereziji Konradovi. Ana Knapičeva je vedela, da predstavlja zavarovalne police za njo že sedaj precejšnjo vrednost, s katero se bi lahko okoristila. Ko pa je prišla v take težave, da ni več mogla plačevati premij za zavarovanje, je sklenila

pogodbo s Konradovo,

kateri je prepustila zavarovalne police »Ljudske samopomoči«. Terezija Konradova se je morala obvezati, da bo v redu plačevala premije, da bo skrbela za njo do smrti in da jo bo dostojno poko-

Pred 30 leti je 18. aprila silovit potres porušil mesto San Francisco v Kaliforniji. Tedaj se je podrl 28 hiš. Katastrofo je še povečal požar, ki je sledil potresu. Slika kaže razvaline porušenega mesta, ki je moralo po tej nesreči svoje vodilno mesto kot pristanišče odstopiti srečnejšemu tekmeču — mestu Los — Angelesu

pala. Za odškodnino pa bo pripadla vsa zavarovalnina njej. Konradova je tako pogodbo sprejela, ker je vedela, da je Knapičeva bila že takrat bolna in da ne bo več dolgo živeła.

V marcu 1934. je res Ana Knapičeva pričela naglo hiritati in je morala v bolnišnico. Kot že prej, je tudi ves čas boleznj za njo lepo skrbela Konradova in ko je nesrečna žena 3. junija 1934. umrla, ji je preskrbela dostojen pogreb.

Boj za zavarovalnino.

Smrt Ane Knapičeve je pomenjala pričetek boja za razmeroma visoko zavarovalnino, za katero sta se pričela potegovati hči Elza por. Kosem in Ferdinand Knapič. Razsodišče »Ljudske samopomoči« je odločilo, da dobi dve tretjini zavarovalnine Elza, eno tretjino pa Konradova. Seveda Konradova, ki ji je pokojna Knapičeva po pogodbi zajamčila vso posmrtnino, s tako odločitvijo ni bila zadovoljna in je vložila proti Elzi in »Ljudski samopomoči« tožbo. Pravda se je zavlekla na vse tri sodne klope in je v vseh zmazala Konradova, ki je končno dobila izplačano celotno zavarovalnino.

Po izgnani pravi sta Elza in Ferdinand Knapič hotela, da bi jima morala Konradova izplačati vsakemu po 3000 dinarjev, ker da je baje tako odločila mati. Po Knapičevih izjavah je baje pokojna mati tako izjavo tudi podpisala, ki pa se je najbrže izgubila, ali pa pa jo je kdo namenoma uničil.

Črv zavisti kljuje.

Najbolj je bil zaradi materine odločitve in ker mu Konradova ni hotela izplačati 3000 dinarjev, ogorčen Ferdinand Knapič, ki jo je pričel smrtno sovražiti. Črv zavisti je kljuval vedno globlje, dokler v njem ni dozorel srašen sklep, da se bo maščeval Konradovi s tem, da jo bo ubil. Večkrat se je napram nekaterim izrazil: »Konradovo bom gladko ubil, če mi ne bo dala denarja!« Za b. atove naklepe in najbrže vedela tudi sestra Roza por. Kapl, ki je vpričo brata pokojne Konradove dejala: »Kaj bo na brat Ferdinand napravil, to boste pa že videli v kratkem...«

»Nikoli ne bom več delal...«

Nekako štirinajst dni pred strašnim dejanjem, je Knapič prostovoljno zapustil delo v mestni klavnic. Od tega dne dalje so ga znanci skoraj vsak dan videli postajati na državnem mostu. Najbrže je že takrat pričel oprezovati na Konradovo, ki je večkrat okoli poldneva nesla preko mosta kosilo svojemu zetu torbarju Karlu na Trgu Svobode.

Usodnega 12. februarja 1936. je pričel Knapič popivati že zgodaj zjutraj. V Fabjanovi, zaitrkovalnici na Aleksandrovi cesti, se je sestel z bratom Konradove Francem Samuhom. Pila sta žganje in takrat je Knapič dejal: »Ti sedaj bom nekaj napravil, da nikoli ne bom več delal...« Samuh si takrat pomena besed ni vedel razlagati, vendar se mu je zdelo čudno, da se je Knapič obnašal silno skrivnostno. Nato se bil Knapič še v Sotlerjevi točilnici na Poberški cesti, po 11. uri dopoldne pa se je podal

na državni most.

Prav v tem času se je napotila preko mosta Terezija Konradova,

ki je nesla zetu kosilo. V njenem spremstvu je bila tudi miena triletna vnukinja. Knapič je zagledal Konradovo, ki ga je opazila, šebe, ko je bila daleč pred njim. Urno je stopil za njo in ko jo je dohitel, je v nekaj trenutkih opravil krvavo delo, ki ga je že dalje časa snoval. Izpod suknje je potegnil dolg mešarski nož in pričel z njim slepo udrihati po Konradovi. Ko so prihiteli številni pasanti, ki so bili priča dogodka, je bilo že prepozno. Konradova je ležala negibna na tleh v mlaki krvi, ob njej pa je jokala vnukinja. Po strašnem dejanju je Knapič zagnal nož preko ograje v Dravo, pogledal še enkrat mrtvo Konradovo in dejal: »Tu imaš, kanalia!« Potem je mirno nadaljeval pot preko mosta, kjer ga je na Glavnem trgu aretirala stražnik, ki je bil o zločinu že obveščen. Stražniku je Knapič rekel: »Baba mi je erbiju požrla, zato sem to storil...«

Knapičev zagovor.

Sodna obdukcija je ugotovila, da je Knapič prizadel Konradovi osem vbodljajev, od katerih so bili štiri smrti. — Pri prvem zaslišanju je Knapič delanje v celoti priznal, vendar je skušal omiliti krivdo s trditvijo, da Konradove ni hotel umoriti, temveč »samo malo zastrašiti«, da bi mu potem

iz strahu izplačala tistih 3000 dinarjev. Nadalje je povedal, da sam ne ve, kako je bilo na mostu. Slučajno da je zagledal Konradovo in takrat je v navalu besnosti potegnil nož in pričel slepo udrihati.

Glede pomenljivih besed Sumuhu »da nikoli ne bo več delal«, je dejal, da je takrat zaradi 3000 dinarjev obupal nad svojim življenjem in se hotel sam usmrtiti. Le slučajno se je potem spozabil nad Konradovo.

Z ozirom na ta njegov zagovor, je drž. tožilec potasnil, da take Knapičeve trditve niso resnične, ker je povsem premišljeno umoril Konradovo in da je imel priliko izvršiti samomor takoj po zločinu, ko bi lahko skočil v dravske valove. Knapič pa tega ni storil, ampak je povsem hladnokrvno odvrnil nož in nadaljeval pot v mesto.

Razprava preložena

Ker je Knapič vzbujal že pred razpravo in tudi med razpravo vtis ne povsem normalnega človeka, je branilec dr. Jan predlagal, naj se razprava preloži, da se ugotovi obtoženčevo prejšnje in sedanje duševno stanje.

Po kratkem posvetovanju je senat osvojil braničev predlog in je bila razprava preložena na nedoločen čas.

Iz postnega spanja v vedro zabavo

Kranj, 17. aprila.

Nikar ne mislite, da smo Kranjčani v postnem času res spali. Kaj, še! Samo potuhnili smo se malo. Po skritih konicah se je igralo in plesalo kot na žeganju. Naj mi nikar nihče ne zameri, kar sem zaupno povedal. V prijetni družbi in v samotnem kotičku, se je kaj težko držati postnih običajev. Ko že gramofon igra tako poskočne, si kavalir ne more pomagati drugače proti podpetni srbečici, kot da zaprosi gospodično hčerko za ples. Mamica se navadno pri taki predrznosti seveda močno razburi.

— Kaj mislite vendar, saj je post. — No, pa poporosi še drugi kavalir mamico za »en bolcar« — in mamica pozabi na post in, ker je vse prepovedano mnogo bolj mikavno, podleže skušnjavi. Sedaj ko je postni čas za nami, se seveda zopet lahko zabavamo brez strahu pred javnim mnenjem.

Cirkus

Da smo v Kranju radi dobre volje in željni senzacij, ki jih na žalost ni nič preveč, — kvečjemu, če se včasih dve zastopnici nežnega spola malo zavsata in skavsata — to so izvohali zadnje čase cirkuški artisti in izrabili naše, senzacij željno mesto v svoj prid. Niso se zmotili v računih. Cirkus je pri nas še vedno vlekel in še vleče. Par posrečenih klovnov in nekaj kljušet, dva artista in dobrega pol metra velik možicelj, ti sedaj zabavajo našo publiko, da pride na svoj račun. — Mislim pa, da cirkus še bolj. Da bi zabave v mestu ne zmanjkalo, so prišli cirkusu na pomoč še cigani z medvedji, opicami, morskinimi prašički in z neizogibnimi vedeževalkami. Še medvedje so morali zavohati, da se pri nas radi zabavamo in da smo dobrodušni, ker se nas niso prav nič bal in so lomastili kar po trgovinah.

Več vrst medvedov

— Daj, daj, pleši Marko! Pa ti je kosmatinec renčal in se vrtel, da te je postalo strah. Sicer pa, kaj hočemo, za veliko denarja — veliko rabuke. Tisto noč smo imeli še enkrat priliko slišati medvede, seveda malo drugače. Renčanje je bilo strahovito. Samo plesali miso, kot pravi, so pa zato plesale hiše okrog njih.

Sedaj, ko nam odide še cirkus, smo za radovedni, kdo nam bo skrbel za zabavo. Pa nič skrbi, saj pravilo, da imamo dobro rezervno »Jurja s pušo«, ki menda izborno brije norce.

Drzen roparski napad

Maribor, 17. aprila.

Te dni se je vračal iz Domanjševcev proti domu sezonski delavec Karol Matlačič, ki se je mudil na obisku pri sorodnikih. Sredi poti sta se mu pridružila dva nepoznana moška in se zapletla z njim v živahen razgovor. Ko pa so vsi trije prispeli na nekoliko samotnejši kraj, sta ga neznanca nenadoma vrgla na tla in pričela pretepati, dokler Matlačič ni obležal brez zavesti. Nato sta mu prebrskala žepa in našla pri njem 350 dinarjev gotovine, s katerimi sta izginila v noč. Hudo poškodovanega Matlačiča je našel naslednje jutro neki posestnik in ga zapeljal v bolnišnico. Za neznanimi zločinci z vso vneto poizvedujo orožniki.

Domačija v plamenih

Maribor 17. aprila.

V gospodarskem poslopiju posestnika Alojza Kesaka v Zg. Dobrenju je te dni nenadoma izbruhnil požar. Ker je bilo poslopje kruto s slamo, se je ogenj razširil tudi na stanovanjsko hišo. Oba objekta sta pogorela do tal kljub takojšnji

pomoči gasilcev. Škoda je cenjena na 70.000 dinarjev in je le delno kruta z zavarovalnino. Preiskava je ugotovila, da je ogenj zanetil neki slaboumni gospodarjev sorodnik.

Maribor

m— Narodno gledališče. Sobota, 18. aprila ob 20. uri: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Red A. — Nedelja, 19. aprila ob 15. uri: »Princezka in pastirček«. Globoko znižane cene. Zadnjič. Ob 20. uri: »Cigan baron«. Znižane cene. Zadnjič.

m— Kino. Grajski: »Vroč kri«. Union: »Mala Katarina«.

m— Nogometno prvenstvo. V nedeljo popoldne bo na igrišču ob Tržaški cesti prvenstvena nogometna tekma Atletik SK (Celje) : SK Zeleničar.

m— Pojasnjeno. Pred dnevi smo poročali o strašni najdbi na pogorišču v Sp. Polskavi, kjer so našli zglenele 45-letno posestnico Ano Škrabutovo. Orožniška preiskava je ugotovila, da je Škrabutova najprej zažgala hišo in se nato obsila na podstrešju, kjer je zgorela. Tako strašno pot v prostovoljno smrt si je izbrala zaradi večjih preprirov v hiši.

m— Tujski promet. V prvi polovici aprila je bilo pri mariborski policiji zglašenih 1177 tujcev, od teh sta bila 402 inozemca.

m— Prostovoljna smrt. Pri neki družini v Gosposki ulici je bila kot postrežnica zaposlena 40-letna Ivanka Terkova, ki je v samomorilnem namenu povzela večjo množino strupa. Događi so jo našli nezvestno in so je takoj prepeljali v bolnico. Vsaka pomoč pa je bila brezuspešna in je nesrečnica kmalu nato umrla zaradi hudega zastrupljenja.

m— Napad v t. ni V mariborsko bolnišnico se pripeljal iz Planice pri Framu 26-letnega čevlarskega pomočnika Konrada Petrovca, ki sta ga v torek zvečer napadla dva nepoznana mladeniča ter mu z noži prizadejala več nevarnih vbodljajev. Vzrok napada bo najbrže ta premetana ljubezen, ožžgana s alkoholom.

m— Še veliko aretacij. V zvezi z velikimi težnjami bele kovine v delavnicah drž. železnice je policija v torek in sredo aretirala pet nadaljnjih soudeležencev. Število aretiranih je že dvajset. Tudi v Sarajevu in Nišu se vrši mrzlična preiskava proti nekaterim osumljencem, ki so bili soudeleženi pri tatvinah. V Mariboru pričakujejo še nove številne aretacije, ker afera zavzema vse večji obseg.

m— Goril Posestniku Alojzu Jernejšku v Sv. Marjeti ob Pesnici je te dni zgorela hiša. Škode je za 25.000 dinarjev. Domnevajo, da je požar zanetil 6-letni domači sinček, ki se je igral z vžigalicami.

m— Drzen vlom. V noči na pretekli torek so še neizsledeni zlikovci vlomili v delavnico krojača Leopolda Razdevška v Prevaljah. Odnegli so mu raznega konfekcijskega in manufakturnega blaga za 10.000 dinarjev. Vlomilce, ki so morali biti dobro poučeni o razmerah, iščejo orožniki.

m— Smrt pod deblom. Pri posestniku Francu Hareju je bil v gozdovih pri Gortini zaposlen 74-letni hlapec Leopold Krof. Ko je v torek dopoldne podiral drevje, se je nanj zrušila debela smreka in mu zdrobila glavo. Bil je na mestu mrtev.

m— Kroglo v glavo. V Dravogradu si je fin. vodja Franc Kapun pogljal v samomorilnem namenu iz službene puške v glavo strel. V brezupnem stanju so ga pripeljali v bolnišnico. Vzrok obupnega dejanja so družinske razmere in velika beda...

m— V zgodovino tone nekda tako cvetoče plavžarstvo v Prevaljah. Te dni so porušili zadnji preostali dimnik livarne, ki je bil še edini dokaz nekda močne industrije, ki je bila vir zaslužka domačinom.

m— Nov odbor ZMJ. Te dni je bil redni občni zbor Zveze mladih intelektualcev. Stvarna poročila so bila dokaj velikega in uspešnega dela, ki ga je zveza vršila v preteklem poslovnem letu. Izvoljen je bil nov odbor, ki mu načelujejo: predsednik inž. Viktor Šušakovič, tajnica Zora Šarbak učit. abit., blagajnik urad. pripravnik Albert Murko. Kulturno-prosvetni odsek vodi prof. Crnek, socialno-zaščitnega pa dr. Ivo Humar.

m— Drag špas. Policija je nekega mlajšega uslužbenca cirkusa Reberniga, ki se pravkar mudi v Mariboru, obsodila na 500 dinarjev globe, ker je navdušeno vzklikal po mestnih ulicah predstavniku neke velike države. Mladenič je globo plačal in povedal, da bi ga tak »špas« veljal v Avstriji kar 300 šilingov.

Celje

c— 48 bolnikov v enem dnevu je prišlo v celjsko bolnico in sicer v sredo, 15. t. m. in je bilo to najrekdornejše število. Od 1. januarja je bilo pa sprejetih nad 2300 bolnikov, sedaj se jih pa zdravi 284, kar je nad normalo. Primanjkuje že prostora...

c— Fantje odhajajo. Vojaški obvezniki, ki so že od srede dalje korajžno vriskali in prepevali po celjskih ulicah, so se včeraj odpeljali v razne kraje na jug, kamor so porazdeljeni za odsluženje svojega vojaškega roka. Poslavljali so se še enkrat od svojcev, deklet in marsikatera mati je še prišla in stisnila roko svojemu sinu.

c— Dr. Janko Bedekovič predsednik upravnega sodišča v Celju je bil 16. t. m. upokojen. Dr. Bedekovič, ki je bil prišel v Celje 25. maja 1934. je bil med svojimi podrejenimi silno priljubljen in od vseh Celjanov spoštovan. Dovolj je že 27 let službe in se bo sedaj najbrže naselil na svojem posestvu v Lomnici pri Zagrebu, kjer mu želimo še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

c— Ljudsko vseučilišče v ponedeljek 20. aprila zaključilo svoja letošnja predavanja. Ob 20. uri bo predaval dr. Branko Vrčon iz Ljubljane o Sredozemskem problemu o sedanjih mednarodnih situaciji.

c— Najemniški vinar, vodarijo, kanalsko pristojbino in števnično za proračunsko razdobje od 1. januarja do 31. marca 1936. morajo plačati hišni posestniki do 30. aprila t. l. pri mestni blagajni. Zamudnikom se bodo zaračunale 6 odstotne obresti.

c— Kolesarski tat aretiran. Ze pozimi je bilo ukradeno moško kolo krojaškemu mojstru Laporniku v Celju. V četrtek je pa nadomna nekdo spoznal ukradeno kolo, ki je bilo naslonjeno pred trgovino Dobovičnik. Tatu, ki je neki Jože Z. iz Dramelj in se je nahajal baš v trgovini, so pozvali na policijo, kjer je tatvino tudi takoj priznal.

c— Pri kidanju gnoja je tako nesrečno padel 23letni Alojz Vinčar, dninar v Kasazah pri Petrovčah, da si je zlomil desno nogo in se zdravi v bolnišnici.

Zagorskega barona je podkopala zemlja

Vse življenje je Franceta Haceta preganjala zla usoda

Zagorje, 17. aprila
Naša dolina živi pod tragičnim utisom dogodka, ki se je pripetil našemu domačinu Hacetu. Franceta Haceta, ki je imel na ramenih že 6 križev, smo poznali le pod imenom »baron«. Svoj čas je imel veliko posestvo pri Sv. Urhu. Pa so ga preganjali v življenju usodni udarci: umrla mu je žena, grunt so mu prodali in tudi pri rudniku, kjer je bil zaposlen kakih 20 let, ni več našel zaposlenja. Zadnje čase je bil siromak brezposeln in mu je bil dobrodošel vsak dinar, ki mu je prišel v roke.

Na prepovedanih potih

Z nekim prijateljem sta se domenila, da pojdetta kopat premog k »Ceglencam«. Tako imenujemo pri nas prostor nedaleč od zagorske cerkve, kjer so zapuščeni rudarski rovi. Premog se nahaja tamkaj tik zemeljskega površja. Prostor in ruda sta sicer last Trboveljske premogokopne družbe. vendar zahajajo tjakaj nekateri z rovnico in košem. Naglo si nakopljejo košaro premoga, ki ga porabijo za domačo kurjavo. Mnogi pa pridejo k »Ceglencam« kopat tudi zato, da si pripravijo koš premoga. Kakih 50 do 70 kilogramov ga zmorejo odnesti na ramenih, ter ga prodajo gospodinjam po nizki ceni. Tako delajo po večini brezposelni in si prislužijo na ta način skromen zaslužek.

Nekateri rovi so globoki zdaj v tem »prostoku« tudi po 3 in 4 metre. Pravilno in po rudarskih predpisih bi moral vsakdo izkopano jamo podstaviti z jamskim lesom, da bi zavaroval sebe in svojega naslednika vsake nevarnosti pred udarjanjem zemlje. Vendar kopači na »Ceglenci« nimajo dovolj časa in tudi ne na razpolago lesa. Vsakdo pač gleda, da si čimprej nakoplje košaro premoga in izgine... Znal bi priti tam mimo kak paznik ali orožnik, in kopači bi imeli sitnosti.

Vsa reševalna dela zaman

Baron je imel že v početku kopanja smolo. Izgleda prav za prav, kakor bi ga svaril bergmandelj, pravičljivi duh iz podzemlja, naj ne sill v rov.

Takoj po prvih udarcih z rovnico mu je udarila na glavo plast zemlje. Franceta pa ni odnehal. V tistem je prispel mimo eden njegovih znancev, ki je posvaril Haceta in njegovega sopotnika: »Pazita, zemlje se danes kaj nevarno udira«.

— »E, saj bova kmalu nabasala našo košaro!« sta se opravičevala in bodrila oba kopača ter urno nadaljevala z delom.

Kmalu nato pa je v rovu zabučalo... na ubogega Haceta se je zavalila debela, več metrov visoka plast zemlje. Hacetov sopotnik je stekel na plan in priklical ljudi, ki so pričeli takoj z reševalnimi deli. Zemlja pa se je udirala vendo znova. Sprva slabotni stoki ponesrečenega Haceta so popolnoma utihnili in reševalci so v bojazni, da ga zemlja povsem ne zaduši, še bolj hiteli z reševanjem. Ko pa so izvlekli nesrečnega starca iz rova, pa so ugotovili, da je po njem... Tudi vsa prizadevanja z umetnim dihanjem niso nič več pomagala. Zdravnik tudi ni mogel baronu nič več pomagati, ugotovil je le smrt zaradi zadušenja in težkih poškodb v prsih, ki so mu jih težke zemeljske plasti pritiskale.

Rudar nosi

mrtvaško srajco

Nesrečnega in priljubljenega barona se spominjamo zdaj vsi v govoricah. Rudarji pa pravijo, da se je spet uresničil stari rek: »Rudar nosi mrtvaško srajco«. Rudarju, ki je kdajkoli stopil z rovnico v rudarske rove, je menda že ob prvem vstopu v rov zapisano, da ga bo doletela smrt v črnem podzemlju prej ali slej...

Zrtev nesreče na »Ceglenci« so pokopali na našem domačem pokopališču.

PRSTAN IZ GROBA ZA NEVESTO

Sombor, 17. aprila.

Pred okrožnim sodiščem v Somboru se je zagovarjal 22 let stari Karl Weiss, ki je lani v decembru vlomil v Sivcu v

grobnico župnika Kurtza in mrliča oropal.

Župnik je ležal v grobu šele dva dni. Weiss je vedel, da so ga pokopali z zlato uro in dragocenim prstanom. Ponoči je vlomil v grobnico, sezul mrliču nove čevlje, mu snel s prsta zlat prstan in mu iz žepa vzel zlato uro in verižico.

Pri nekem zlatarju je skušal potem zlatino vnovčiti. Zlatar je pa prstan poznal in poklical orožnike, ki so vlomilca aretirali.

Sprva je Weiss vse tajil, potem pa je pod pezo izpovedi prvič vse priznal. Rekel je, da se je hotel postaviti pred svojo nevesto. Zato je potreboval čevlje, prstan pa je hotel pred poroko podariti nevesti. Z denarjem za uro in verižico bi pa poravnal stroške za poroko. Sodišče je upoštevalo obtoženčovo bedo in duševno zaostalost ter ga je obsodilo samo na 6 mesecev strogega zapor.

Inženjer in lepotica

Subotica, 17. aprila.

Policija v Subotici je izdala ti-ralico za nekim 26 let starim Milošem Obrenovičem iz Gorenjega Milanovca, ki je na debelo osleparil neke trgovce n se tudi zaročil kot lažni inženjer z najlepšim dekletom v Subotici, nato pa je izginil kakor kafa.

Obrenovič je bil v službi tvr-dke Labor v Beogradu, ki gradi mednarodno avtomobilsko cesto od Beograda preko Subotice do madžarske meje. V tej službi je bil 5 mesecev, toda poneveril je denar, ki je bil določen za mezde delavstva in so ga zaradi tega takoj odpustili. Tvrda je bila tako velikodušna, da ga ni ovadila sodišču.

V Subotici, kamor se je nato ta pustolovec zatekel, se je Obrenovič izdal za inženjerja. Dobil je stike s trgovci in začel »kšefariti« z blagom teh trgovcev. Seveda jih je pri tem pošteno osleparil. Zagledal se je tudi v hčer nekega šolskega upravitelja v Subotici, ki velja za najlepše dekle v mestu. Kmalu sta bila zaročena in vse je bilo že pripravljeno za poroko. Tik pred poroko pa je pustolovec izginil.

Pred kratkim je poveljnik južne fronte, general Graziani, posetil mošejo v Mogadisciu. Na sliki vidimo generala, ko ga pozdravljajo domačini

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

92

»Povejte mi, Ben«, je pričela Tereza, »ali ste že kdaj kaj slišali o Jacku Maščevalcu?«

»Kdo pa še ni slišal o njem, milostna gospodična? Jacka pozna ves svet.«

»Kaj pravite, Ben: ali je on sploh se v Angliji in se posodno: ali je zdaj v Londonu?«

Ben je skomignil z rameni.

»Mogoče. Toda že dolgo časa ni ničesar čuti o Jacku.«

»On je živ in je tu!« je pripomnila Tereza, toda glas ji ni bil povsem siguren.

»Milostna gospodična, kako veste, ali je?«

»To je moja tajna. slučajno sem se mogla prepričati o tem.«

Ben je zmalaj z glavo, potem pa zanjčljivo odgovoril:

»Da, Jack je čuden človek in ni dosti manjkalo, pa bi bil tudi jaz postal njegov pomagač.«

»Vi?« je začudeno vzkliknila Tereza. »Kako zanimivo! Pripovedujte mi o tem, Ben, nikomur vas ne izdam.«

»No, zgodba je zelo preprosta. Imel sem znanca, Job mu je bilo ime. Ko je nekega dne videl, v kakšni strašni stiski sem in da nimam niti za kosček kruha, mi je predlagal, naj postanem Jackov pomagač. Takoj se mi je zdelo, da je Job že njegov pomagač. Odkrito vam povem: nekaj časa sem se resno bavil z mislijo, da postanem pomagač tega strašnega človeka. Ko pa sem si dobro premislil, sem uvidel, da je taka služba le preveč nevarna in nehlajvalna in sem odbil Jobov predlog.«

Tereza se je razveselila. — Ben je bil zanjo pravi človek! Tako je skovala načrt, kako bo izkoristila Benovo poznanstvo s tistim Jackovim pomagačem.

»Polušajte, Ben«, ga je ogovorila. »Ali bi hoteli zaslužiti precejšnjo vsoto denarja?«

Ben jo je začudeno pogledal, potem pa so se mu zasvetile oči. Precejšnjo vsoto denarja? Kaj rajši kot to!

»Kaj naj storim, milostna gospodična?«

Španjolka ga je ostro premerila od vrha do tal in nato rekla:

»Postati morate — Jackov pomagač!«

Ben e zazijal od začudenja.

»Vraga!« je zlovoljno zagodrnjal. »Prav nič me ne veseli taka reč. Stvar je zelo neprijetna in kočljiva — ta Jack je sam zlodej. Ampak če morem vam ustreči in če lahko na ta način zaslužim lepe denarce, potem, hm, treba je premisliti... Toda zakaj moram postati baš njegov pomagač?«

»Da s tem pomagate meni.«

»Aha, torej naj postanem vaš volon? He, to je pa že malo drugače, ampak vseeno je ta reč precej nevarna — z eno besedo: prekleto riskantna!« je odgovoril Ben in se praskal za ušesom.

»Če boste postopali pametno in previdno, potem ne bo nobene nevarnosti za vas. Tem manj, ker imate že prijatelja — tistega Joba, — ki vas bo pri njem upejal.«

Ben je molče prikimal: »No, to je že nekaj. Za puskusiti bi bilo.«

»Kako boste vse to izpeljali,« je nadaljevala Tereza, »je vaša stvar. Če boste, kakor rečeno postopali previdno, se vam ne more nič pripetiti.«

»Toda, milostna gospodična, je živahno odvrnil Ben. »Recimo, da postanem Jackov pomagač, kaj naj potem storim? Kaj naj tam izvem?«

»Dobro. Vidim, da ste mi vdan in pripravljeni meni služiti. Torej razložila vam bom vse, da se boste lažje ravnali in zvedeli to, kar mi je potrebno,« je zadovoljno odgovorila Tereza.

Zdaj mu je pričela pripovedovati o Jacku vse, kar je bila izvedela od Maggy. Povedala mu je ves potek njenega dosedanjega boja z Jackom, svoje uspehe in neuspehe. Seveda pa mu je previdno zamolčala, zakaj prav za prav preganja Jacka, kar pa je brihtni Ben itak sam uganil.

Tereza je opisala Benu skrivnostno ladjo in kje ima Jack svojo hišo, tako da je bil Ben o vseni precej dobro poučen in se mu ni bilo treba bati, da bi napravil kako napako in se tako izdal.

Po tem dolgem razgovoru s Terezo, se je Ben odločil, da takoj odide na delo in poišče svojega prijatelja Joba.

Tereza pa je, vesela nad tem nepričakovanim preobratom, zadovoljno gledala bodočim dogodkom naproti...

RESNICA PRIHAJA NA DAN

Minilo je že teden dni, odkar je odšel Ben, po Terezinem nalogu, da volunji pri Jacku.

Tereza je z dneva v dan postajala nemirnejša. Že večkrat je bila poslala svojo sobarico na dogovorjeni kraj, da se tam sestane z Benom, toda Bena ni bilo in ni bilo.

Nekega večera je zopet vsa nemirna hodila po sobi. Ponovno je poslala svojo sobarico, ki pa se je zopet vrnila brez uspeha — Bena ni bilo!

Da ji ni postal nezvest in jo izdal?

One, Tereza je prav dobro vedela, kako je ta človek pohlepen po denarju in da bo prej ali slej vendarle prišel.

Kaj pa če se je slučajno izdal in so ga vneli in zaprli? Lahko se potem zgodi, da bo iz strahu izdal njeno prebivališče.

Tereza se je zgrozila ob tej misli in z bogana hodila po sobi. Zdajci se je stresla po vsem telesu. Zasišla je bila moške korake in nekdo je rahlo potrkal na vrata. Od strahu ni spravila besedice iz sebe, ko pa so se vrata odprla in se je na pragu pokazal Ben, se je tako razveselila, da mu malone ni padla okoli vratu.

»Ben! Dobrodošli!« ga je pozdravila z vso ljubeznjivostjo.

»Milostna gospodična!« se je z resnobnim obrazom priklonil Ben in počasi zaprl vrata za seboj ter se zdaj previdno oziral po sobi, da-li je vse varno...

Španjolka je bila nad tem Benovim vedenjem tako presenečena, da ni vedela, kaj naj reče. Nemo je strmela v orjaka, ki je resnobno mirno stal pred njo.

Naposled je Ben prekinil molk in nekam slovesno rekel:

»Milostna gospodična, postal sem Jackov pomagač!«

»Ah!«

»To se pravi, bil sem njegov pomagač, kajti zdaj mi ni treba več iti tja, ker sem izvedel že vse!«

Tereza se je kar sesedla na stol od začudenja. Torej je prišla že tako blizu cilju? Ben je vedel vse?«

Iz domačih gajev

FR. JERISA-DETOMIL:

Slovenska deklica

Sem slovenska deklica,

Milka mi je ime,

Sem obraza milega,

Hrabro imam srce.

Ljubi moj je čvrst rojak,

Lep slovenski je junak,

Ljubi moj je Slave sin,

Krepki sin planin.

Mati me slovenska je

Nežno dojila,

V sladkem domoljubju me,

Je odgojila.

»Bog vas živi večni čas!«

Pela zmiraj bom na glas:

»Bog vas živi mamica,

Vrta Slovenka!«

Sem rodu slovenskega,

Kaj je slava, znam;

V srcu mi do slavnega

Divji snuje plam.

Sinček moj pa mora bit

Naroda, svobode škit,

Mora Slave bit vojak,

Srčni korenjak.

★

Frančišek Jeriša-Detomil, rojen v Šmartnem pod Šmarno goro, je bil eden najbolj prikupljivih pesnikov »Vedeža«. Živel je od l. 1829—1855. Vsled revščine ter vsled zgodnje smrti, se ni mogel popolnoma razviti. Umrli je kot profesorski kandidat na Dunaju za kolero. Jeriša je vzrasel v znameniti dobi leta 1848., torej v dobi narodnega navdušenja in svobodoljubja. Zato so tudi njegove pesmi nekaka politična lirika. Gornja pesem je tipičen primer take lirike. Njegovi sovrstniki so bili Lovro Toman, Radoslav Razlag, Franc Cegnar, Matija Valjavec ter Luka Svetec.

Astrološka napoved

za 18. april.

Dan prinaša razne motnje, ovire in nevšečnosti. Na nebu je opozicija med Neptunom in Luno, ki je vedno nekako svarilo pred lažnimi prijatelji, in ljudmi, ki imajo slabe namene. Bodite danes previdni v sklepanju novih poznanstev. Ne zaupajte ljudem, ki jih še ne poznate, in ki se vam skušajo približati, bodisi v poslu, bodisi v ljubezni. Tak dan so hohštaptlerji, pustolovci in sleparji posebno podjetni. — Slaba je danes tudi zveza med Saturnom in Luno, ki vpliva na duševnost in povzroča melanholijo. Na osebe, ki nagibajo k samomoru, naj danes njihovi svojci in prijatelji dobro pazijo in naj bodo z njimi nežni in obzirni.

Razne novice

Krasno katedralo v Kalkuti (Indija) je požar popolnoma upepelil.

Kakor poročajo iz Rima, je sv. Oče na velikonočni ponedeljek sprejel okoli 2000 romarjev iz raznih držav in jim podelil svoj blagoslov.

V Upsali je neki avtobus, v katerem sta se vozila ženin in nevesta v spremstvu svatov k poroki, trčil s drugim avtom. Nevesta se bori s smrtjo, ženin in šest svatov je težko ranjenih.

Na letališču Mira Tiori je neko italijansko lovsko letalo treščilo na zemljo. Pilot se je ubil.

Iz Montevida poročajo o strahovitem orkanu, ki je na veliko noč divjal nad pokrajino Soriano v bližini reke Uruguay. V mestu Arroyo Grande je porušil neki hotel in 20 drugih poslopij. Iz razvalin so doslej izveliki 12 žrtev. Enaka katastrofa je zadela kraj Melo na brazilski meji, kjer je bilo ubitih 6 oseb, nad 100 pa ranjenih.

Na velikonočno soboto je v neki kovinarski tovarni v Czenstochovu (Poljska) vse delavstvo, 430 ljudi, stopilo v stavko. Delavci so zasedli tovarno in sklenili tako dolgo gladovati, dokler direkcija ne opusti nameravanega znižanja mezd. Stavka poteka doslej mirno. V Lvovu pa je prišlo do velikih nemirov, povzročenih od brezposelnih. Ti so skušali posesti magistrat, pri tem so se spopadli s policijo. En demonstrant je bil ustreljen nekaj pa ranjenih.

Iz Gibraltarja je prišla vest, da je veliki angleški parnik »Ranpura«, ki vozi v Vzhodno Azijo, na višini Mallorce zadela na skalo. Na ladji se nahaja skoro vsa kitajska umetniška razstava, ki je bila prirejena v Londonu in ki je zdaj na potu nazaj na Kitajsko. Predmeti te razstave, ki so last kitajske vlade, predstavljajo neprecenljivo vrednost, niso niti zavarovani. Steer pa upajo parnik rešiti, na pomoč je odplulo več ladij angleške admiraltete.

Bivši angleški ministrski predsednik Ramsay Macdonald je moral na kliniko, da se podvrže očesni operaciji, ker mu preti nevarnost, da bo oslepel. Macdonald je 70 let star.

Red v prehrani

Ni samo važno, da zavživamo hrano, ki je dobra po kakovosti, in da je ne uživamo preveč ali premalo, važno je tudi, da se držimo kolikor mogoče strogega reda v prehrani.

Zdrav človek naj je samo trikrat na dan, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer. Prebavo zelo otežkočajo jedi, ki jih zavžijemo kot zajtrke ali južine med glavnimi obedi. Večina ljudi ne ve, da želodec najbolje prebavlja, če je nekako ves »v obratu«. Z majhnimi količinami hrane, ki jo zavžijemo kot južine itd., razdražimo samo del želodca. Prebava poteče slabo. Proces prebavljanja se izvrši v celoti, kakor če stopi ves želodec v akcijo.

Posledice slabe prebave so znane. Polagoma se zastruplja ves organizem, želodec poleni in so kmalu pokvari, da sploh ne more več redno vršiti svojega dela. Človek navadno hudo zboli. Mesece in mesece se mora zdraviti pod zdravniškim vodstvom, da nastane zopet red v prebavnih organih. Pomni torej: Drži se reda v prehrani in jej samo trikrat na dan, takrat pa pošteno napolni želodec z dobro prežvečeno hrano, pa boš ostal zdrav!

V Petrinji deluje Gospodarska sloga

Petrinja, 17. aprila.

Akcija »Gospodarske sloge« za bojkotiranje posameznih sejmov je uspela tudi v Petrinji. Na tedenski sejem so poslali pristaše gospodarske sloge svoje ljudi, ki so odganjali sejmarje in kmete, ki so hoteli na sejem. Radi tega se sejem sploh ni mogel vršiti. Občinski odbor je sklenil sklicati posebno občinsko sejo, na kateri bodo reševali ta pereči problem. Znižati nameravajo tržnino in pa uvoznino in tako privabiti sejmarje nazaj na sejem. Zato pa bodo povišali ostale davke, da tako dosežejo ravnovesje v občinskem proračunu.

LETALSKA KATASTROFA

Italijansko prometno letalstvo je zadel, kakor poročajo iz Turina, težak udarec. Trimotorni Fokker, ki oskrbuje redno zračno službo med Turinom in Milanom, se je ponesrečilo, pri čemer so izgubili življenje štirje pasažirji, oba pilota in mehanik. Letalo, ki se je dvignilo pri pustem vremenu, je zašlo v meglo in je z enim krilom zadelo ob vrh gore Basso, kakih 30 kilometrov od Turina. Letalo se je popolnoma raztreščilo in so vsi potniki najbrže bili takoj mrtvi. Med pasažirji je bil tudi turinski podžupan Marquis Pensio di San Damiano, dva druga Italijana in en Švicar. — Ta nesreča je skoro povsem podobna nesreči na ljubljanskem polju 1. 1934.

ZADRUGA ZA WEEKENDSKE HIŠICE

Split, 17. aprila.

Zveza za pospeševanje turizma v Splitu je še pred leti začela akcijo za gradnjo weekend hišice na primernih krajih ob jadranski obali za družine, ki si ne morejo zgraditi vil in hiš ob morju, pa bi kljub temu rade v svojem preživetju nekaj mesecev ob morju.

Za to akcijo vlada veliko zanimanje v vseh krajih države. Tudi Jadranska straža jo je podprla. Zveza v Splitu je dobila doslej že okoli 200 interesentov, ki bi zgradili take hišice na obali. Zveza je zaradi tega že storila prve korake glede gradnje hišic. Po zakonu o turizmu dajo občine lahko brezplačno na razpolago parcele za turistične objekte. Zveza je dala pobudo za posebno zadrugo, ki bi pripravila vse potrebno za gradnjo hišic in gmogčila interesentom, da pridejo čimprej do svojega skromnega doma na morju. Zveza v Splitu je za zdaj določila za najbolj primeren kraj ob morju za weekend hišice obalo od Makarske do Baškevode. Arhitekt inž. Milorad Družević je izdelal načrte za tri vrste letovišnih hišic, za katere bi znašali stroški po 14.000, 18.000 in 21.000 Din. Gradnja bi bila seveda cenejša, če bi hišice gradili v serijah. Te dni so začeli graditi v Kaštel Gomilji prvo tako hišico, ki bo v enem mesecu že dograjena.

NAJNOVEJŠA POROČILA

Živahno vojaško vrvenje v Kartumu

Pred spopadom med italijanskimi in angleškimi četami

Kartum, 17. aprila. V Kartumu se opaža živahno vojaško vrvenje. Mnogi oddelki odhajajo močno oboroženi s puškami in mitraljezi proti vzhodu ali jugovzhodu v smeri Tanskega jezera. Tudi letalske eskadre so zadnje čase zelo ojačile, posebno odkar so italijanske čete zasedle obalo Tanskega jezera.

Tukaj so mnenja, da ne bo dolgo, ko se bo izvršil prvi spopad med angleško-sudanskimi in italijanskimi četami, ki so prekršile angleško-egiptsko suverenost Tanskega jezera in njegove okolice. Domneva se, da bo v slučaju spopada cesar Halle Selasije udaril na italijanske čete ob jezeru Tana z vzhoda. Cesar je že na potu v smeri proti jezeru Tana. Zato imajo Italijani prosto pot v smeri proti Addis-Abebi, ker se cesar zaveda, da Italijani ne bodo trajno zavzeli mesto, temveč se bodo takoj umaknili, čim se prične boj med angleškimi in italijanskimi četami.

Verjetno je, da bodo Angleži podprli abesinskega cesarja ter iz Kenije udarili na Italijane pri Dolu in Negeliju. V Mogale so prispeli že večji oddelki vojaštva. Tudi je mogoč angleški udar iz britske Somalije na fronto v Ogadenu. Uradni krogi pričakujejo velikih dogodkov, ki bodo dali Italijanom popolno zmago ali pa popolen poraz.

Eden: Kaj želite? Vojno ali mir?

Zeneva, 17. aprila. w. Uradni krogi so mnenja, da bo Eden na sestanku trinaštorice zelo ostro nastopil napram Italiji, ter med drugimi zahteval takojšnje odstranitev italijanskih čet z obale jezera Tane. Povdaril bo, da je od tega odvisno, ali bo nastala nova vojna ali pa splošen mir, tako med Italijo in Anglijo kot Italijo in Abesinijo. Eden bo direktno vprašal italijansko delegacijo: Kaj želite? Vojno ali mir? Radi tega so tu mnenja, da bo tekom teh dni dosežena maksimalna napetost glede abesinskega vprašanja. Anglija, vladar sveta, si ne bo dopustila, da bi kaka druga sila njej dirigirala pogoje na njeni lastni interesni sferi.

Italija ne sme smatrati, da je odhod britanske vojne mornarice znak kapitulacije. Britanski otok v Sredozemskem morju so močno utrjeni in takorekoč nepremagljivi, ta-

ko da je mornarica brez skrbi zapustila te utrdbe.

V slučaju, da bo odgovor italijanske delegacije oz. italijanske vlade negativen, bo Eden takoj odpotoval v London. Ker je Anglija zavzela zelo energično stališče so tudi francoski krogi v resnih skrbih kaj se bo izcimilo iz tega.

Razgovori Združene opozicije

Po informacijah beograjskega »Vremena« je srbski del Združene opozicije (Davidović, Jovanović) predložil dr. Mačku za določbo sporazuma naslednje pogoje:

1. Da se o državnem edinstvu sploh ne razpravlja,
2. da sta osrednja vlada v Beogradu, vojska in zunanje-politični posli izven vsake razprave,

3. da se administrativna razdelitev države izvede na ta način, da se država razdeli na pet pokrajin namesto dosedanjih devet banovin, in sicer tako, da bi bili sedeži teh pokrajin: Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo in Skoplje. Vsaka pokrajina bi imela svoj pokrajinski zbor, ki bi bil voljen s svobodnimi volitvami. Pokrajinski zbori bi brez vmešavanja osrednje vlade reševali samo upravne zadeve svoje pokrajine. Vsaka pokrajina bi uživala široko finančno samoupravo.

To so po informacijah »Vremena« pogoji, o katerih naj se naj odloči dr. Maček s svojimi prijatelji.

Najožji Mačkov sodelavec dr. Šutej pa v beograjski »Pravdi« demantira vesti, da bi bil srbski del Združene opozicije stavil take predloge in pravi, da mu o vsem tem ni prav nič znanega. To dr. Šutejevo izjavo prinašajo tudi zagrebške »Novosti«, kjer se dr. Šutej z začudenjem sprašuje, kako so mogle take vesti sploh priti v javnost. Dr. Šutej izrecno poudarja, da so se doslej obravnavale le splošna načelna vprašanja in da o kakih podrobnostih v smislu informacij »Vremena« sploh in bilo govora. Razgovori, ki so se začeli še pred Veliko nočjo, se bodo nadaljevali 23. t. m.

V tej zvezi so zanimiva tudi izvajanja zagrebškega »Obzora«, ki velja za neposrednega tolmača dr. Mačka; list ugotavlja, da niso do danes niti Trifunović niti Davidović niti Jovanović pokazali svojih načrtov za ureditev hrvatskega vprašanja. Zaradi tega hrvatska javnost ne ve, kaj si oni o tem vprašanju stvarno mislijo in kako bi izgledala rešitev hrvatskega vprašanja, če bi jo oni izvedli. Za rešitev hrvatskega vprašanja so danes dejansko vsi politični faktorji.

Truplo pokojnega ministrskega predsednika Demerdzisa je bilo v atenski katedrali svečano položeno na mrtvaški oder. Narod se je v nepreglednih trumah poslavljalo od zaslužnega pokojnika

Geslo malega človeka je:

Pomagaj si sam, če hočeš obstati

Pousod po Sloveniji si skuša naš mali človek pomagati s pridnostjo

Kamnik, 17. aprila
Presenetljivo hitro se širi zanimanje za umno rejo malih živali, odkar je v srezu že dvoje rejskih društev in sicer: kozjerejsko v Mengšu, ki posluje za vso dravsko banovino, ter Splošno rejsko društvo v Grobljah pri Domžalah. Okoli 200 rejcev je organiziranih, kar znači lep napredek za naš srez.

V dneh od 21. do 25. maja prirede rejci kamniškega okraja pod pokroviteljstvom g. bana veliko razstavo vseh vrst malih živali. Ta razstava bo prva te vrste v našem okraju in vlada že danes živahno zanimanje. Vse bližnje šole nameravajo posetiti razstavo, kjer se bo nazorno razkazoval pomen umne reje malih živali za malega človeka. Razstava sama bo nameščena v gospodarskih prostorih misijonističnega Groblja pri Domžalah. Na ogled bo tudi vzorna kuncerejska in perutninarska farma č. gg. misijonarjev. Razstava sama bo nudila navodilo za malega človeka, da je najboljša samopomoč v današnji gospodarski stiski edinole umna reja malih živali, ki nudi skromne, gotove dohodke za vsakdanje življenje.

Otvoritev razstave bo na praznik 21. maja ob 10. uri dopoldne. Že ob 11 uri dop. istega dne se vrši rejsko zborovanje v Prosvetnem domu v Grobljah, kjer bo predaval gosp. prof. Pengov o umnem perutninarstvu. Dne 24. maja ob 3. uri popoldne bo tudi tečaj o kapunjenju, kjer se bo lahko tudi vsak praktično udeleževal.

NA GORENJSKEM DELUJE MALI ČLOVEK ZA NAPREDEK

Kranj, 17. aprila
Na Gorenjskem je večje število tovarov, kjer je zaposleno na tisoče delavstva. Zasluge je pač majhen, zato se je večina delavskega sloja odločila za razne nadure, kjer se bolj uničujejo svoje razdrapano življenje. Ljubitelji živali pa so si omislili razne živali, tako da že ne najdemo delavske hišice brez živali, ki so v pomoč malemu človeku. Interesa za rejo malih živali je danes na Gorenjskem že toliko, da ne more biti neopaženo s strani oblasti, ki podpirajo prizadevanje malega človeka vsestransko in mu skušajo tako olajšati njegov gmotni položaj!

V Kranju, središču Gorenjske, ima svoj sedež agilno društvo: Gorenjski rejec malih živali Kranj, ki razpleta svojo organizacijo po vsej Gorenjski in navdušuje staro in mlado za koristno rejo malih živali kot pomoč v tej gospodarski stiski. V času od 17. do 25. maja priredi to društvo, ki šteje danes že nad 350 svojih pripadnikov iz vse Gorenjske, že svojo III. veliko razstavo vseh vrst malih živali, ki naj bodo v pomoč našemu malemu človeku. V nedeljo dne 17. maja priredi društvo tudi veliko rejsko zborovanje v Kranju, kamor so vabljeni vsi rejci štom naše banovine. Zborovanje se vrši ob 10. uri dopoldne v prostorih g. stavbenika Slavca, že ob 9. uri pa bo slovesna otvoritev razstave ob navzočnosti povabljenih gostov. Na zborovanju samem bodo referati o rejskih organizacijah, o pospeševanju umne reje malih živali, o enotni rejski produkciji in združenem vnovčevanju.

Tako se vsestransko dela na omiljenju današnje gospodarske krize in narodovega težkega gmotnega stanja.

KOROŠKI MALI ČLOVEK NE ZAOSTAJA

Guštanj, 17. aprila
Današnje težke gospodarske razmere so priklicale v življenje društvo Rejec malih živali v Guštanju, ki propagira rejo malih živali kot prvo pomoč za izboljšanje obupnega stanja delavstva in rudarjev. V razmeroma kratkem času je naraslo število član-

stva, dvignilo se je tudi zanimanje za prej tako malo upoštevano rejo malih živali kot koz, ovac, kuncev itd. Razdelilo se je večje število živali med najpetrebnjše. Da se zainteresira čim več delavstva za umno rejo malih živali, ki nudi sicer skromne ali gotove dohodke, priredi društvo v dneh 1. 2. in 3. maja veliko razstavo vseh vrst malih živali. Tej razstavi bo priključen še poseben sejm za ovce, za katerih nakup vlada med zainteresirani veliko zanimanje. Vsa prireditve bo v Guštanju v gospodarskih

poslopih g. Jamšl. Posebno pozornost bodo zbuvali gotovo beli in dolgodlaki kunci, ki dajejo lepo in fino angorsko volno, ki se plačuje kg po 250 Din. Prav častno bo zastopana na razstavi tudi štajerska perutnina. Prav vsak interesent bo imel priliko, da se na licu mesta pouči o koristnosti umne reje malih živali.

Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel nar. poslanec g. Doberšek Karel iz Prevalj. Ob tej priliki bodo tudi razna strokovna predavanja.

Spomini zdravnika abesinskega dvora

Zagreb, 16. aprila.

Te dni se mudi v Zagrebu bolgarski zdravnik dr. Jordan Širokov, ki je bil dolgo osebni zdravnik abesinskega cesarja Haile Selasija. V abesinski vojski je imel čin sanitetnega polkovnika. V Abesiniji je živel tri leta in je v tem času tudi reorganiziral abesinsko vojaško sanitetno službo.

Dr. Širokov je bil štipendist Amerike in je medicinske študije dovršil v Čikagu. Nato je bil zdravnik v raznih ameriških mestih. L. 1928. se je vrnil v Bolgarijo. Ker pa je bil pristaša Stambolijskega, so ga izgnali iz države. Odšel je v Egipt in odtoč z neko ekspedicijo v Abesinijo.

Nepozaben vtis

Nepozaben mi bo ostal trenutek, je pripovedoval dr. Širokov nekemu zagrebškemu novinarju, ko sem se približal abesinskemu glavnemu mestu Addis Abebi. Od daleč se mi je zdelo mesto, kako ogromen samostan, okrožen s cvetočim vrtom. Moderni kolo-dvor, asfaltirane ulice in električni kandelabri ter moderne stavbe kažejo, da je mesto v razvoju po vzoru modernih evropskih mest. Romantičnost pa dajejo mestu stare etiopske zgradbe, kakor cerkev sv. Jurija, palača in grobnica cesarja Menelika itd.

Že naslednji dan so nas predstavili staremu abesinskemu ministru za zunanje zadeve Blatinu Getu Heruinu. Njegove besede ob sprejemu ne bom nikoli pozabil. Rekel nam je: »Vi zdravniki imate aparate, s katerimi lahko vidite v notranjost človeškega telesa, jaz bi pa rad imel aparat, s katerimi bi bilo mogoče, da bi videl v glavo vsakega belca, ki pride k nam, da bi zvedel, kaj prav za prav namerava.«

Avdijenca na dvoru

Ravno tedaj pa je umrl osebni zdravnik vladajoče kraljice Zaoditu in regenta Rasa Tafarija. Izmed kandidatov za naslednika sem bil izvoljen za zdravnika na dvoru. Kraljica in regent sta me sprejela v avdijenci. Regent me je izpraševal, kje sem študiral in kakšne narodnosti sem. Zlasti ga je zanimalo, ako sem bil že kdaj v državni službi. Regent me je nato potrpežljivo po raml in mi rekel: »Dobro, kapetan, od danes ste naš dvorni zdravnik!«

Osebnost

abesinskega cesarja

Osebnost rasa Tafarija, ki je bil naslednik kraljice Zaoditu kot neguš Haile Selasije, je zelo zanimiva. Haile Selasije je zelo kultiviran človek. Po kulturi je pravi Evropec. Študiral je na Angleškem literaturo in filozofijo. Prepotoval je že vso Evropo in stalno čita vse večje evropske svetske liste. Za nazadnjaško kraljico Zaoditu je zastavil vse sile, da bi Abesinijo moderniziral. Zbral je okoli sebe vse mlade ljudi, ki so študirali v Evropi. Pošiljal je na evropske univerze najbolj nadarjene mladeniče. Celo v Sarajevu študira neki njegov štipendist bogoslovje. Izmed stanov je duhovniški stan najmočnejši in najmogočnejši v državi. Duhovniška kasta odločuje pri vseh cesarjevih ukrepih. Duhovniki so cesarjevi svetovalci, pa tudi zdravniki, voditelji in učitelji naroda.

Abesinija noče biti kolonija

Značilo je, kar mi je neguš nekoč rekel, ko sva se pogovarjala o belcih. »Od belcev ne zahtevamo ničesar, je regel neguš, razen tega, da nas pušče v miru, da bomo mogli sami reformirati in kultivirati Abesinijo.«

Glede političnih razmer, ki vladajo zdaj v Abesiniji, ni hotel dr. Širokov govoriti. Rekel je le, da ima Abesinija ogromna prirodna bogastva in da je abesinska vojska hrabra. Kaj bo z Abesinijo, je težko reči. Gotovo pa je, da se bo Haile Selasije do zadnjega boril, in z orožjem branil neodvisnost Abesinije, ker noče, da bi Abesinija postala italijanska kolonija.

Žepar brez prstov

Zagrebška policija je ujela nenavadnega žeparja. Jasno je, da so potrebni za uspešno izvrševanje žeparskega poklica predvsem prsti, ki morajo biti pa tudi spretne in gibljive. Nenavadni žepar, ki se piše Josip Kudžerski, je pa brez prstov na obeh rokah.

Kudžerskega ima zagrebška policija že zapisanega kot nevarnega žeparja. Nedavno ga je izgnala iz Zagreba, pa se je zopet vrnil in prežal na trgu in po ulicah na žrtve. To pot ga je izvolil zagrebški detektivni amater Gjuro Majersberg. Tega so pa zagrebški krimi-

nalni tipi nekoč že pošteno premlatili, ko je izvršil svoj ljubiteljski poklic in oprezoval na tatove. Zato se Majersberg ni upal približati žeparju ter je opozoril bližnjega stražnika nanj. Žeparja brez prstov so aretirali in ga izročili sodišču.

— Imate v vašem hotelu tudi ure budilke, da bi se lahko zbudil pravočasno?

— Kaj takega nam ni potrebno. Naš petelin zjutraj vedno začne peti.

— Potem vas pa prosim, da navijete petelina za peto uro zjutraj.

★

Sodnik: »Obtoženi ste bigamije. Kaj morete navesti v svojo obrambo?«

Obtoženec: »Da sem zaradi tega dvojno trpel v zakonu.«

MALI OGLASI

HRANILNE KNJIZICE
prodane ali kupne najbolje potom moje oblasti vno dovoljena plaarne. — Donar tako j. Priložite znamke.
RUDOLF ZORE, Ljubljana
Gledališka ulica 12. Telefon 38-10.

Gospodarska

podjetja
kot: trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarne, bufete, trafike, prodajalne, mlekarne in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošiljamo proti predplačilu Din 5.— v poštini z n a m k a h : Poslovnica Pavle-ković — Zagreb — Illica 144.

Zelo ugodno
kupujemo zlato in srebro pri Ig. Jan. — grajski urar — Maribor.

Telefon 2059

suhe drva
premog in karbopakete

dobite pri
L. Pogačnik
Bohorčeva ulica 5

Amaterji!
»azvija - kopira - povečava - strokovno in skrbno Foto Japelj, Maribor, Gosposka 28, zunanja naročila pošto obratno.

38-55

je številka, katero pokličite pri naročevanju svojih

glas naroda